

## ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

**Esas Sayısı : 2014/100**

**Karar Sayısı : 2015/6**

**Karar Tarihi : 14.1.2015**

**R.G. Tarih-Sayı : 7.4.2015-29319**

**İPTAL DAVASINI AÇAN** : Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri M. Akif HAMZAÇEBİ, Engin ALTAY, Muharrem İNCE ile birlikte 121 milletvekili

**İPTAL DAVASININ KONUSU** : 1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesiyle değiştirilen, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinin (b) fıkrasının Anayasa'nın 2., 7., 25., 26., 27., 38., 90. ve 130. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

### II- YASA METİNLERİ

#### A- İptali İstenilen Yasa Kuralı

Kanun'un 53. maddesinin iptali istenilen (b) fıkrası şöyledir:

*"(Değişik: 1/3/2014 - 6528/7 md.) Öğretim elemanları, memur ve diğer personele uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, yönetim görevinden ayırma, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır. Hangi fiillere hangi disiplin cezasının uygulanacağı, bu bentte sayılan kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri, Devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslar da göz önüne alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir."*

#### B- Dayanılan ve ilgili Görülen Anayasa Kuralları

Dava dilekçesinde, Anayasa'nın 2., 7., 25., 26., 27., 38., 90. ve 130. maddelerine dayanılmış, Anayasa'nın 128. maddesi ise ilgili görülmüştür.

### III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Serruh KALELİ, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Erdal TERCAN, Muammer TOPAL, Zühtü ARSLAN, M. Emin KUZ ve Hasan Tahsin GÖKCAN'ın katılımlarıyla 28.5.2014 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma isteminin ise esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

### IV- ESASIN İNCELENMESİ

Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Ömer DURAN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, iptali istenilen yasa kuralı, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

#### **A- Fıkranın Birinci Cümlesinin İncelenmesi**

Dava dilekçesinde, suçta ve cezada kanunilik ilkesinin uygulama alanına disiplin suçlarının da dâhil olduğu, buna bağlı olarak disiplin ve ceza işlerinin kanunla düzenlenmesi gerektiği, yükseköğretim kurumlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak çalışan memurlar için disiplin suç ve cezalarının anılan Kanun'da belirlenmiş olmasına rağmen dava konusu kuralın da kapsamına alınarak hangi kanunun uygulanması gerektiği konusunda hukuki belirsizliğe sebep olduğu belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Dava konusu kural, yükseköğretim kurumlarında görevli olan öğretim elemanları, memurlar ve diğer personele uygulanabilecek disiplin cezalarını uyarma, kınama, yönetim görevinden ayırma, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası olarak sayma yoluyla belirlemektedir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adil bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri "*belirlilik*"tir. Belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil, daha geniş anlamda hukuki belirliliği de ifade etmektedir. Yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir gibi niteliksel gereklilikleri karşılaması koşuluyla, mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir. Aslolan muhtemel muhataplarının mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini öngörmelerini mümkün kılacak bir normun varlığıdır.

Anayasa'nın 38. maddesinin ilk fıkrasında, "*Kimse, kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz*"; üçüncü fıkrasında da "*Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.*" denilerek "*suç ve cezanın kanuniliği*" ilkesi getirilmiştir. Kişilerin yasak eylemleri önceden bilmeleri düşüncesine dayanan bu ilkeyle temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması amaçlanmaktadır. Anayasa'nın 38. maddesinde idari ve adli cezalar arasında bir ayırım yapılmadığından disiplin cezaları da bu maddede öngörülen ilkelere tâbidir.

Disiplin cezaları, kamu görevlilerinin görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında kamu hizmetlerinin yürütülmesi ve kamu yararının devamlılığının sağlanması amacıyla yasal olarak düzenlenmiş yaptırımlardır.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin, Devlet ile olan ilişkileri statü hukuku içerisinde yürütülmektedir. Devlet, hukuki statüleri kanunlarla oluşturulan ve bu statü kurallarına göre mesleğe alınan memurlara; atama, yükselme, aylık, ödül, disiplin, sınav vb. hak veya yükümlülükler getirebilir.

Hukuk devletinde ceza hukukuna ilişkin düzenlemelerde olduğu gibi disiplin hukuku açısından da Anayasa'ya ve ceza hukukunun temel ilkelerine bağlı kalmak koşuluyla hangi eylemlerin suç sayılacağı, bunlara uygulanacak yaptırımın türü ve ölçüsü, cezayı ağırlaştırıcı ve hafifletirici nedenlerin belirlenmesi gibi konularda kanun koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır.

Kanun koyucu, kural ile yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları, memurlar ve diğer personele uygulanabilecek disiplin cezalarını sayma yoluyla belirleyerek düzenlemiştir. Dolayısıyla, dava konusu kuralın uygulanması açısından kapsama dâhil personel için herhangi bir belirsizlik bulunmadığı gibi hukuk devleti ilkesi ile kanunla düzenleme esasını öngören suçta ve cezada kanunilik ilkesine de aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kural Anayasa'nın 2. ve 38. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

### **B- Fıkranın İkinci Cümlesinin İncelenmesi**

Dava dilekçesinde, suçta ve cezada kanunilik ilkesinin uygulama alanına disiplin suçlarının da dâhil olduğu, buna bağlı olarak disiplin ve ceza işlerinin kanunla düzenlenmesi gerektiği, hangi fiillere hangi disiplin cezasının uygulanacağını ve bu kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkilerinin Yükseköğretim Kurulunca düzenlenmesinin hukuki belirlilik ile suçta ve cezada kanunilik ilkesiyle bağdaşmadığı, yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu ve bu yetkinin devredilemeyeceği, bazı branşlarda görevli öğretim elemanlarının faaliyetlerinin akademik gereklilikler nedeniyle düşünce, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti ile bilim ve sanat hürriyetine aykırı kabul edilerek disiplin yaptırımına tabi tutulabileceği belirtilerek kuralın, Anayasa'nın 2., 7., 25., 26., 27., 38., 90. ve 130. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesine göre, ilgisi nedeniyle dava konusu kural Anayasa'nın 128. maddesi yönünden de incelenmiştir.

Dava konusu kural, hangi fiillere hangi disiplin cezasının uygulanacağını, yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanları, memurlar ve diğer personelin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkilerinin, Devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslar da göz önüne alınmak suretiyle Yükseköğretim Kurulunca düzenleneceğini belirlemiştir.

Kamu hizmetlerini yürüten kamu görevlilerinin görev anlayışları, yetki ve sorumlulukları kamu hizmeti ve hizmet gerekleri ile sınırlandırılmış, bu sınırlar dışına çıkanların ise disiplin cezaları ile cezalandırılmaları öngörülmüştür.

Anayasanın 38. maddesinde suç ve cezaların kanuniliği ilkesi düzenlenmiştir. Ceza yaptırımına bağlanan fiilin kanunun "*açıkça*" suç sayması şartına bağlanmış olmasıyla, suç ve cezalara ilişkin düzenlemelerin şekli bakımından kanun biçiminde çıkarılması yeterli olmayıp bunların içerik bakımından da belirli amacı gerçekleştirmeye elverişli olmaları gerekir. Bu açıdan kanunun metni, bireylerin hangi somut fiil ve olguya hangi hukuksal yaptırımın veya sonucun bağlandığını belirli bir açıklık ve kesinlikte öngörebilmelerine imkân verecek düzeyde kaleme alınmış olmalıdır. Bu nedenle, belirli bir kesinlik içinde kanunda hangi fiile hangi hukuksal yaptırımın bağlandığının bireyler tarafından bilinmesi ve eylemlerin sonuçlarının öngörülebilmesi gerekir.

Anayasa'nın 128. maddesinin ikinci fıkrasında, "*Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.*" denilmiştir; 130. maddesinin dokuzuncu fıkrasında ise öğretim elemanlarının disiplin ve ceza işlerinin kanunla düzenleneceği kural altına alınmıştır.

Dava konusu kural ile düzenlenmesi öngörülen hususlar, hangi fiillerin hangi disiplin cezalarını gerektireceği, bentte sayılan kişilerin disiplin işlemleri ve disiplin amirlerinin yetkileri gibi konuları içermektedir. Kamu görevlileri olarak memurların ve öğretim elemanlarının disiplin işlemleri konusunda kuralla getirilmiş bir kanuni güvence bulunmamaktadır. Söz konusu disiplin işlemleri, Anayasa'nın yukarıda yer alan hükümleri gereğince kanunla düzenlenmesi öngörülen hususlardır. Bu hâliyle öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel için getirilmiş herhangi bir kanuni güvence bulunmadığı gibi yasal olarak belirlilik de sağlanmamıştır. Kural, sadece Devlet memurlarına uygulanan usul ve esasların göz önüne alınmasını düzenlemiş ancak bunun dışında herhangi bir kanuni düzenlemeye yer vermemiştir.

Dava konusu kural bu hâliyle disiplin uygulamaları ile ilgili olarak genel ilkeleri ortaya koymamakta, disiplin cezalarını gerektiren hâl ve durumları belirlememektedir. Ayrıca kuralda, disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar, disiplin cezalarının verilmesinde zamanaşımı ve karar verme süreleri, yüksek disiplin kurulunun çalışma usul ve yöntemleri, kurul kararlarına itiraz ve savunma hakkı başta olmak üzere kamu görevlilerinin hakları, cezaların tatbik edilme şekli ve disiplin cezalarının hangi hâllerde özlük dosyasından silinebileceği gibi konuların hiçbiri ile ilgili kanuni düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla kapsama dâhil personelin disiplin işlemlerine dair usul ve esasların kanunda gösterilmeyerek, tüm bu işlemlerin Yükseköğretim Kurulunca düzenlenmesini öngören dava konusu kural, Anayasa'nın 38., 128. ve 130. maddeleriyle bağdaşmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu kural Anayasa'nın 38., 128. ve 130. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

M. Emin KUZ bu görüşe katılmamıştır.

Kural Anayasa'nın 38., 128. ve 130. maddelerine aykırı bulunarak iptal edildiğinden, ayrıca Anayasa'nın 2. ve 7. maddeleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kuralın Anayasa'nın 25., 26., 27. ve 90. maddeleriyle ilgisi görülmemiştir.

## **V- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ**

1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesiyle değiştirilen, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinin (b) fıkrasının;

A- Birinci cümlesine yönelik iptal istemi, 14.1.2015 günlü, E.2014/100, K.2015/6 sayılı kararla reddedildiğinden, bu cümleye ilişkin yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

B- İkinci cümlesine ilişkin iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin ertelenmesi nedeniyle bu cümleye yönelik yürürlüğün durdurulması isteminin REDDİNE,

14.1.2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

## **VI- İPTAL KARARININ YÜRÜRLÜĞE GİRECEĞİ GÜN SORUNU**

Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasında, "*Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.*" denilmekte, 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrasında da bu kural tekrarlanarak, Mahkemenin gerekli gördüğü hâllerde, Resmî Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabileceği belirtilmektedir.

1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesiyle değiştirilen, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinin (b) fıkrasının ikinci cümlesinin iptal edilmesi nedeniyle doğacak hukuksal boşluk kamu düzenini ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi uygun görülmüştür.

## **VII- SONUÇ**

1.3.2014 tarihli ve 6528 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7. maddesiyle değiştirilen, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinin (b) fıkrasının;

A- Birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

B- İkinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, M. Emin KUZ'un karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, iptal hükmünün, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 66. maddesinin (3) numaralı fıkrası gereğince, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK DOKUZ AY SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

14.1.2015 tarihinde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ	Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN
Üye	Üye	Üye

**Esas Sayısı : 2014/100**  
**Karar Sayısı : 2015/6**

Serdar ÖZGÜLDÜR

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Burhan ÜSTÜN

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN

Üye

Muammer TOPAL

Üye

Zühtü ARSLAN

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

### **KARŞIOY GEREKÇESİ**

2547 sayılı Kanunun 53. maddesinin (b) fıkrasının ikinci cümlesinin Anayasaya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir. Kararın gerekçesinde, dava konusu kuralın disiplin cezalarını gerektiren hâl ve durumları belirlemediği; ayrıca kuralda disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar, disiplin cezalarının verilmesinde zamanaşımı ve karar verme süreleri, yüksek disiplin kurulunun çalışma usul ve yöntemleri gibi konularla ilgili kanunî düzenleme bulunmadığı, dolayısıyla disiplin cezalarını gerektiren fiiller ile kapsama dahil personelin disiplin işlemlerine dair usul ve esasların Yükseköğretim Kurulunca düzenlenmesini öngören dava konusu kuralın Anayasanın 38., 128. ve 130. maddeleriyle bağdaşmadığı belirtilmektedir.

Anayasada kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda, düzenlenmesi amaçlanan her hususun kanunla belirlenmesi zorunlu olmadığı gibi idareye genel ve sınırları belirsiz bir düzenleme yetkisinin verilmesi de mümkün değildir.

Anayasa Mahkemesi kararlarında da belirtildiği üzere, kanunla düzenleme ilkesi, düzenlenen konuda temel ilkelerin kanunla konulmasını ve çerçevenin kanunla çizilmesini ifade etmekte ve bu ilkeye göre, sınırsız ve belirsiz bir alanın idarenin düzenlemesine bırakılmaması gerekmektedir.

Anayasanın 38. maddesinde suç ve cezalara ilişkin esaslar belirlenmekte ve bunların başında suçların ve cezaların kanuniliği ilkeleri gelmektedir. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasında suç ve cezalar için birlikte yapılan düzenlemenin, üçüncü fıkrada cezalar ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri için ayrıca vurgulanarak bunların ancak kanunla konulacağı belirtilmesi, cezası önceden kanunda gösterilmiş olmak kaydıyla, kanunun açık izni ile ve kanunla çizilen çerçeve içinde suç teşkil eden fiillerin idarece de belirlenebileceğini ve bunun, suçların kanuniliği ilkesine aykırı olmayacağını göstermektedir.

Anayasanın 38. maddesinde öngörülen ceza hukuku ilkelerinin, disiplin suç ve cezaları için de geçerli olduğu kabul edilse bile, disiplin cezası verilecek fiillerin somut olarak idarî düzenlemelerle belirlenmesi konusundaki esneklik ceza hukukuna göre çok daha fazladır (Ali D. Ulusoy, İdari Yaptırımlar, İstanbul 2013, s.26-27, 48-49 ve 85-86).

Bu çerçevede, "ne tür disiplin cezaları verilebileceğinin kanunla belirlenmesi yeterli olup, bu cezaların verilmesine neden olacak fiillerin somut olarak tüzük ve yönetmelikler gibi idari düzenlemelerle belirlenmesi hukuka aykırı görülmemektedir" (Ulusoy, age., s.27).

Bu ilkelere uygun olarak, Kabahatler Kanununun 4. maddesinde de kabahat oluşturan fiillerin kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi kanunla belirlenen çerçevenin içeriğinin idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabileceği, cezaların ise ancak kanunla belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

Kuşkusuz, kanunda hiçbir esas getirilmeden ve çerçeve çizilmeden, disiplin suçu oluşturan fiillerin belirlenmesinin idareye bırakılması, hukuk devleti ilkesi açısından da, suçların ve idarenin kanuniliği ilkeleri açısından da kabul edilemez.

Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devletinin gereklerinden olan "belirlilik ilkesi", itiraz konusu kuralın Anayasanın 2. ve 38. maddelerine aykırı bulunmayan birinci cümlesine ilişkin red gerekçesinde de belirtildiği gibi, sadece kanunî belirliliği değil, daha geniş anlamda hukukî belirliliği ifade etmekte; kanunî düzenlemeye dayanmak ve erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir olmak şartıyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de belirliliğin sağlanabileceği kabul edilmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının "belirlilik ilkesi" ile ilgili yaklaşımı da aynı yöndedir. Esasen bu ilke, kuralın açık ve gereğinde hukukî yardım almak suretiyle anlaşılabilir olmasını ifade etmektedir. Hükmün, gerektiğinde hukukî yardım olarak anlaşılabilir olması, bütün ayrıntıların düzenleme içinde yer alması zorunluluğunu kaldırarak kanunî düzenlemedeki muhtemel belirsizliklerin içtihat yoluyla anlaşılmasına da imkân vermektedir.

İptal edilen kuralla atıf yapılan Devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 ilâ 135. maddelerinde ayrıntılı olarak düzenlenmekte; 125. maddede disiplin suçu oluşturan fiiller ve bunların karşılığında öngörülen disiplin cezaları çok ayrıntılı ve açık olarak belirlendikten sonra, 126. ve izleyen maddelerde de disiplin cezası vermeye yetkili âmir ve kurullar, zamanaşımı ve karar verme süreleri, yüksek disiplin kurullarının karar usulü, savunma hakkı, disiplin cezalarının tatbiki, özlük dosyasından silinmesi ve itiraz konularına yer verilmektedir. Kararın gerekçesinde, iptali istenen kuralda bu konularla ilgili kanunî düzenleme bulunmadığı belirtilmekte ise de, Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılacak düzenlemede bu usul ve esasların gözönüne alınması öngörüldüğünden, yönetmelikle yapılacak düzenlemenin çerçevesi kanunla belirlenmiş bulunmaktadır. Kuralla yapılan açık atıf sebebiyle, mezkûr usul ve esasların başka bir kanunla belirlenmiş olmasının da bir sakıncası bulunmamaktadır.

Böylece, kuralın açık atfı sebebiyle Yükseköğretim Kurulunca yönetmelikle yapılacak düzenlemenin çerçevesi çizildiğinden, yasama organı tarafından ortaya konulan bu iradeye aykırı bir düzenlemenin yönetmelikle getirilmesine imkân bulunmamaktadır. Başka bir ifadeyle, dava konusu kural herhangi bir belirsizliğe yol açmadığı gibi kanunilik ilkesini de zedelememektedir.

Tekrar belirtmek gerekirse, iptal edilen kuralla Yükseköğretim Kuruluna sınırsız ve keyfi olarak düzenleme yapabileceği bir alan bırakılmamaktadır. Yönetmeliğin kapsamındaki konulara ilişkin temel ilkeler 657 sayılı Kanunla düzenlenmiş bulunmaktadır. Kuralın kapsamındaki öğretim elemanları ve memurlarla diğer personelin görevleri ve sorumlulukları ile çalışma esasları da 2547 sayılı Kanunda ve (bu Kanunda hüküm olmayan hâllerde) 657 sayılı Kanunda düzenlenmektedir. Dolayısıyla kapsamdaki personel bu Kanunlarla belirlenen kurallara göre görev yapacağından, disiplin yönetmeliğiyle yapılacak düzenleme anılan kurallarla belirlenen çerçeve içinde kalacaktır. Bu itibarla, dava konusu kuralda Anayasanın 38. maddesine aykırılık olmadığı gibi, memurların ve diğer kamu görevlilerinin özlük işlerinin kanunla düzenlenmesini öngören 128. maddesine ve öğretim elamanlarının disiplin ve ceza işlerinin kanunla düzenleneceğini hükme bağlayan 130. maddesine de aykırılık bulunmamaktadır.

Ayrıca, idarenin bu yetkiyi kullanırken yönetmelikle yapacağı düzenleme ve vereceği disiplin cezaları yargı denetimine tâbi olduğundan, yargısal içtihatlarla da hukukî belirlilik sağlanacaktır. Bu itibarla, ilgililerin hukukî güvenliğini ortadan kaldıracak bir belirsizlik söz konusu değildir.

Bu sebeplerle, iptal talebinin reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesiyle, iptal yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

M. Emin KUZ